

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 2Sžrk/7/2018
Identifikačné číslo spisu: 8017200002
Dátum vydania rozhodnutia: 20.08.2020
Meno a priezvisko: JUDr. Katarína Benczová
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2020:8017200002.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky, ako súd kasačný, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Kataríny Benczovej a členov senátu JUDr. Jaroslavy Fúrovej a JUDr. Eriky Šobichovej, v právnej veci žalobcu (sťažovateľa): U. L., nar. XX. R. XXXX, trvale bytom H. X. U. Č.. XXX/X, F., zast.: JUDr. Marta Maruniaková, advokátka, so sídlom ul. Sov. hrdinov 200/33, Svidník, proti žalovanému: Okresnému úradu Prešov, Odbor opravných prostriedkov, so sídlom Námestie mieru č. 3, Prešov, za účasti: 1/ U. E. G., trvale bytom Y. X, G. U., 2/ P. G., trvale bytom V. X, G. U., obaja zast.: LEAGLE, s.r.o., advokátska kancelária, so sídlom Kuzmányho 3997, Liptovský Mikuláš, 3/ R. Z., trvale bytom F. XX, 4/ L. Y., trvale bytom F. X, F., 5/ U. M., trvale bytom V. X, M., o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. Xo 18/2016/Mi zo dňa 18. októbra 2016, o kasačnej sťažnosti žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Prešove č. k. 2S/1/2017-86 zo dňa 24. novembra 2017, takto

rozhodol:

- I. Najvyšší súd Slovenskej republiky kasačnú sťažnosť zamietá.
- II. Účastníkom nárok na náhradu trov kasačného konania nepriznáva.

Odôvodnenie

I.

1. Kasačnou sťažnosťou napadnutým rozsudkom Krajský súd v Prešove (ďalej aj len „krajský súd“) podľa § 190 zákona č. 162/2015 Z.z. Správny súdny poriadok (ďalej len „SSP“) zamietol žalobu, ktorou sa žalobca domáhal preskúmania zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. Xo 18/2016/Mi zo dňa 18. októbra 2016, ktorým žalovaný rozhodol o odvolaní účastníkov konania R. Z., U. M., U. E. G. a P. G. tak, že rozhodnutie Okresného úradu Svidník, katastrálneho odboru (ďalej aj ako „prvostupňový orgán“) č. OU-SK-KO1-X11/2015/Se/3 zo dňa 31. mája 2016 zmenil a návrh žalobcu podaný podľa § 59 ods. 3 zákona č. 162/1995 Z.z. o katastri nehnuteľnosti a o zápise vlastníckych a iných práv k nehnuteľnostiam (ďalej aj ako „zákon č. 162/1995 Z.z.“ alebo „katastrálny zákon“) na opravu chyby v katastrálnom operáte vo veci nesprávneho zápisu pozemkov parciel N. M. XXX, XXX, XXX na LV č. XXX v k. ú. F. zamietol.

2. Krajský súd poukázal na priebeh správneho konania osvedčený obsahom v zmysle predloženého administratívneho spisu, v zmysle ktorého prvostupňový orgán začal konanie o oprave chyby v katastrálnom operáte na základe žiadosti žalobcu o odstránenie chyby spôsobenej nesprávnym zápisom na liste vlastníctva v rozpore s listinami o nadobudnutí vlastníctva k týmto pozemkom. Žalobca v návrhu uviedol, že pôvodnej parcele č. XX/X v PKV č. XXX, ktorú nadobudol jeho právny predchodca Z. L., nezodpovedajú terajšie parcely registra N. M. Č.. XXX, XXX R. XXX zapísané na LV č. XXX k. ú. F. v prospech žalobcu, ale parcely registra N. M. Č.. XXX, XXX R. XXX zapísané na LV č. XXX, k. ú. F. v prospech právnych nástupcov R. L., ktorý nadobudol pôvodnú parcelu č. XX/X v PKV č. XXX.

3. O podanom návrhu pôvodne rozhodol prvostupňový správny orgán rozhodnutím č. X11/2015/Se dňa 21. septembra 2015, ktorým predmetný návrh na opravu chyby zamietol s poukazom na skutočnosť, že v konaní o oprave chyby v katastrálnom operáte nemôže správny orgán rozhodovať spor o vlastnícke právo k nehnuteľnostiam, ak o ňom duplicitne svedčia viaceré listiny (umiestňovací plán vs dedičské rozhodnutia) a odkázal navrhovateľa na určovaciu žalobu podľa § 80 písm. c) OSP.

4. Na základe odvolania žalobcu toto rozhodnutie odvolací orgán dňa 30. decembra 2015 rozhodnutím pod č. Xo/37/2015/MRR zrušil a vec vrátil na nové prejednanie a rozhodnutie vo veci s poukazom na povinnosť správneho orgánu rozhodnúť podľa § 59 ods. 1 katastrálneho zákona aj v prípade, ak je chybný údaj v rozpore s výsledkami prešetrovania zmien údajov katastra či revízie údajov katastra.

5. Novým rozhodnutím zo dňa 31. mája 2016 prvostupňový správny orgán návrhu na opravu chyby vyhovel a opravil údaje v katastrálnom operáte k. ú. F. tak, že na LV č. XXX ruší zápisy parcely N.-M. XXX, parc. N.-M. XXX, parc. N.-M. XXX a tieto zapisuje na LV č. XXX, na LV č. XXX ruší zápis parc. N.-M. XXX, parc. N.-M. XXX, parc. N.-M. XXX a tieto zapisuje na LV č. XXX. V odôvodnení rozhodnutia uviedol, že sa stotožnil s právnym názorom odvolacieho orgánu o tom, že sú splnené podmienky na opravu chyby v katastrálnom operáte nakoľko v prejednávanej veci sa nejedná o spor o vlastníctvo, opravou chyby sa docieli to, že údaje evidované v katastri nehnuteľností budú evidované v zmysle jemu dostupných a známych podkladov správne, bude zabezpečený súlad medzi písomnou a grafickou časťou katastrálneho operátu a údaje katastra sa tým stanú hodnovernými. Samotnú zmenu zápisu vlastníckeho práva v katastri nehnuteľností na základe spochybnenia, zrušenia resp. opravy predmetných listín budú môcť účastníci konania dosiahnuť určovacou žalobou v zmysle občianskeho súdneho poriadku, nakoľko spor o týchto otázkach je len v právomoci súdu v riadnom sporovom konaní.

6. Žalovaný v odôvodnení napadnutého rozhodnutia, vydaného v odvolacom konaní vedenom na základe odvolania účastníkov R. Z., U. M., U. E. G. R. P. G. uviedol, že pozemkovoknižná parcela mpč. XX/X bola zapísaná v PKV č. XXX v k. ú. F. v prospech R. L. a jeho manželky R. rod. Š. v celosti č. denníka XX z roku 1953. Zároveň poukázal na to, že na základe druhej etapy, ktorej účelom bolo zakladanie evidencie právnych vzťahov prešetrovaním v obci podľa zápisu v PKV č. XXX v k. ú. F. boli v PVZ č. X/XX na novozaložený LV č. XXX k. ú. F. zapísané parcely evidencie nehnuteľností č. XXX/X a XXX/X v prospech R. L. a jeho manželky R., rod. Š. v celosti. Prečíslovanie parciel bolo vykonané PVZ č. XX/XX a na základe toho boli parcely EN č. XXX/X a XXX/X prečíslované na parc. EN č. XXX, XXX a XXX na LV č. XXX k. ú. F.. Pod PVZ X/XX bolo titulom dedičstva č. D 116/64 vlastnícke právo zapísané na U. Y., rod. L. a B. G., rod. L., každá v jednej polovici. Pod číslom zmeny X/XX bolo titulom dedičstva č. 6D639/2014 vlastnícke právo zapísané na E. G. a P. G. každý v 1/4, pod číslom zmeny 11/15 bolo titulom dedičstva č. 6D54/2014 vlastnícke právo zapísané na R. Z., rod. Y., U. M., rod. Y. a L. Y., každý v 1/6. Pozemkovoknižná parcela mpč. XX/X bola zapísaná v PKV č. XXX k. ú. F. v prospech Z. L. a jeho manželky B., rod. O. v celosti č. denníka XX z roku 1953. Pri zakladaní evidencie právnych vzťahov v roku 1978 bola pod PVZ č. X/XX pôvodná pozemkovoknižná parcela mpč. XX/X zidentifikovaná na parcely W.-KN . XXX/X a XXX/X. V súčasnosti po prečíslovaní parciel sú to parcely N.-M. XXX, XXX a XXX. Tieto boli zapísané na LV č. XXX v k. ú. F. v prospech Z. L. a manželky B., rod. O. v celosti. Pod P. XX/XX bolo titulom dedičstva D475/00 vlastnícke právo zapísané na U. L..

7. Porovnaním pôvodného grafického zakresu parcel mpč. XX/X a mpč. XX/X s grafickým zakresom parcel v poľnom náčrte č. XX zo dňa 14. júna 1977, ktorý bol grafickým podkladom pri zriadení evidencie právnych vzťahov prešetrovaním v obci, náčrtu z miestneho vyšetovania pri technickohospodárskom mapovaní zo dňa 11. júla 1978 a zakresov v aktuálnej katastrálnej mape, bolo správnym orgánom preukázané, že v skutočnosti mpč. XX/X zodpovedajú parcely W.-M. XXX/X a XXX/X, resp. parc. N.-M. XXX, XXX a XXX a mpč. XX/X zodpovedajú parcely W.-M. XXX/X a XXX/X, resp. parc. N.-M. XXX, XXX a XXX tak, ako je to zobrazené na Poľnom náčrte č. XX zo dňa 14. júna 1977, ktorý bol grafickým podkladom pri ZEPV. Z uvedeného vyplýva, že pôvodnej mpč. XX/X nezodpovedajú parcely N.-M. XXX, XXX a XXX zapísané na LV č. XXX na mene U. L. a taktiež pôvodnej mpč. XX/X nezodpovedajú parcely N.-M. XXX, XXX a XXX zapísané na LV č. XXX na mená E. G., P. G., R. Z. rod. Y., U.E. M. rod. Y. a L. Y..

8. Vyslovil záver, že aj keď prvostupňový orgán na základe návrhov účastníkov konania vykonal dožiadania na Štátny archív v Prešove, pobočka Svidník a Bardejov, Okresný úrad Bardejov, Okresný úrad Svidník, Ústredný archív Geodézie a kartografie, či nearchivujú listinu č.d. XX zo dňa 22. mája 1953 a ďalšie listiny súvisiace s parcelou XX/X, a zistil správne skutkový stav a vykonal všetky potrebné dôkazy v rozsahu, ktorý umožňuje právna úprava konania o oprave chyby v katastrálnom operáte, na zistený skutkový stav vykonaním opravy chyby nesprávne aplikoval ustanovenie § 59 ods. 1 písm. a/ katastrálneho zákona.

9. Žalovaný s ohľadom na obsah relevantných vyjadrení účastníkov dôvodil, že v danom prípade ide o spor o vlastnícke právo k predmetným nehnuteľnostiam, nakoľko účastníci konania R. Z., U. M., U. E. G., P. G., L. Y. trvajú na zachovaní vlastníckeho práva k pozemkom N.-M. XXX, XXX a XXX nadobudnutých a zapísaných v katastri nehnuteľností na základe právoplatných dedičských rozhodnutí titulom dedenia po svojich právnych predchodcoch. Na druhej strane navrhovateľ (žalobca) žiada uvedené nehnuteľnosti zapísať v jeho prospech. Vykonaním navrhovanej opravy chyby v katastrálnom operáte by zapísané vlastnícke právo k predmetným parcelám nebolo v súlade s verejnými listinami - rozhodnutiami o dedičstve. Skutočnosť, že medzi účastníkmi konania je sporná otázka vlastníckeho práva k parcelám N.-M. XXX, XXX, XXX a N.-KN, XXX a XXX k. ú. F. preukazuje aj súdny spor vedený na Okresnom súde vo Svidníku sp. zn. 4C/68/2011 vedený práve na základe návrhu R. Z. o určení vlastníckeho práva k parcelám č. XXX, XXX, XXX a XXX.

10. Krajský súd, ktorý preskúmal napadnuté rozhodnutie na základe podanej žaloby sa stotožnil so záverom žalovaného, že rozhodnutie vo veci opravy chyby v katastrálnom konaní nenahrádza rozhodnutie súdu vo veci určenia práva alebo právneho vzťahu k nehnuteľnostiam. Správny orgán v konaní o oprave chyby v katastrálnom operáte nemá právomoc posudzovať platnosť a hodnovernosť zápisov v pozemkovej knihe a tiež vykonávať zložité dokazovanie na preukázanie vlastníctva na základe listín, ktoré pravdepodobne neboli predložené na zápis do pozemkovej knihy. V zmysle ustálenej rozhodovacej praxe súdov platí, že za účelom nespôsobenia ďalšieho, resp. väčšieho zásahu do práv možno vykonať opravu v katastrálnom operáte podľa § 59 katastrálneho zákona len vtedy, ak medzi vydaním verejnej listiny a žiadosťou o opravu operátu nenastali už iné skutočnosti, resp. zapísané zmeny v operáte na základe neskorších listín, čo v tomto prípade však krajský súd nemohol konštatovať, nakoľko medzi prvotnými zápismi, ktorými v podstate došlo k chybe (ako to uznávajú aj správne orgány), došlo k viacerým zápisom vlastníckych práv, ktoré nemôže nahradiť momentálna oprava chyby v katastrálnom operáte. Správny orgán nemôže otázky vzniku vlastníckeho práva vyriešiť v rámci konania o oprave chyby, ani ako predbežnú otázku a takým spôsobom spochybníť vlastnícke právo existujúce a vyplývajúce z údajov na aktuálnych listoch vlastníctva, ktoré boli predložené v tomto konaní. V prejednávanej veci už nie je možné odstrániť v konaní o oprave chyby v katastrálnom operáte spornosť údajov katastra v kontexte určenia vlastníckeho práva k predmetným nehnuteľnostiam, keďže vo svojej podstate ide o spor o určenie vlastníckeho práva, o ktorom žalovaný ako správny orgán v žiadnom prípade rozhodovať nemôže.

11. Podľa krajského súdu žalovaný dostatočne a v potrebnom rozsahu vyhodnotil skutkový stav, tento správne posúdil a následne rozhodnutie, ktoré vydal, bolo dostatočne a zrozumiteľne odôvodnené.

Krajský súd sa pritom riadil platnou judikatúrou Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (rozhodnutia sp. zn. 1Sžo/93/2009, 3Sžo/169/2010, 2Sžr/26/2014, 1Sžr/101/2011, 9Sžr/138/2013).

12. O náhrade trov konania krajský súd rozhodol podľa § 167 ods. 1 a § 168 SSP tak, že náhradu trov konania účastníkom nepriznal, pretože žalobca v konaní nemal úspech a nebol naplnený ani dôvod podľa § 168 SSP.

13. Proti rozhodnutiu krajského súdu podal žalobca riadne a včas kasačnú sťažnosť, ktorou sa domáhal, aby najvyšší súd rozsudok krajského súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie, eventuálne aby rozsudok krajského súdu zmenil tak, že napadnuté rozhodnutie žalovaného zruší a vec vráti žalovanému na ďalšie konanie.

14. Uvedol, že podal návrh na opravu chyby v katastrálnom operáte na Okresný úrad Svidník, katastrálny odbor, podľa § 59 katastrálneho zákona. V uvedenom návrhu popísal skutkový stav, podľa ktorého je na LV č. XXX vedenom Okresným úradom Svidník, katastrálnym odborom, Obec Svidnička, katastrálne územie F., zapísaný ako vlastník pozemkov parcela registra N. M., parc. č. XXX, o výmere 307 m², druh pozemku trvalé trávne porasty, parc. č. XXX, o výmere 191 m², druh pozemku zastavané plochy a nádvoria a parc. č. XXX, o výmere 712 m², druh pozemku záhrady. Tieto pozemky žalobca nadobudol na základe osvedčenia o dedičstve D 475/00 po svojom otcovi Z. L., ktorý nadobudol vlastníctvo k stavebnému pozemku v konaní podľa nar. č. XXX/XXXX Sb. nar. SNR zo dňa 22. októbra 1945 podľa úpravy danej inšpektorátom katastrálneho vymeriavania v Trenčíne a umiestňovacieho plánu, a to k novovytvorenej parcele č. XX/X, stavebný pozemok o výmere 1.891 m² tak, ako bolo zapísané v pozemnoknižnej záp. č. XXX k. ú. F.. Podľa zistení žalobcu v katastrálnom operáte pôvodnej parcele č. XX/X nezodpovedajú terajšie parcely registra N. M. Č.. XXX, č. XXX a č. XXX zapísané na LV č. XXX na mene U. L.. Tieto parcely zodpovedajú terajšie parcely registra N. M. Č.. XXX, č. XXX a č. XXX zapísané na LV č. XXX na mene Y. U., rod. L. a dedičia po G. B. rod. L., G. E. a G. P.. Vlastníci zapísaní na LV č. XXX k. ú. F. nadobudli vlastníctvo od svojho právneho predchodcu R. L., ktorý nadobudol vlastníctvo k stavebnému pozemku v konaní podľa nar. č. XXX/XXXX Sb. nar. SNR zo dňa 22. októbra 1945 podľa úpravy danej inšpektorátom katastrálneho vymeriavania v Trenčíne a umiestňovacieho plánu, a to k novovytvorenej parcele č. XX/X, stavebný pozemok o výmere 1.762 m² tak, ako bolo zapísané v pozemnoknižnej záp. č. XXX k. ú. F.. Podľa zistení žalobcu v katastrálnom operáte pôvodnej parcele č. 23/4 nezodpovedajú terajšie parcely E. N. M. Č.. XXX, č. XXX a č. XXX zapísané na LV č. XXX. Tieto parcely zodpovedajú terajšie parcely registra N. M. Č.. XXX, č. XXX a č. XXX zapísané na LV č. XXX na mene U. L.. Žalobca mal preto za to, že v katastrálnom operáte došlo k chybe spôsobenej zápisom nesprávnych zamenených parciel na listy vlastníctva v rozpore s listinami o nadobudnutí vlastníctva k pozemkom.

15. Poukázal na to, že prvostupňový orgán už v rozhodnutí č. OÚ-SK-KO1-X11/2015/Se zo dňa 21. septembra 2015 potvrdil existenciu chyby spočívajúcej v zámene parciel, a to pri zakladaní evidencie právnych vzťahov orgánmi geodézie na základe nesprávneho zápisu údajov z PKV na LV v písomnej časti. Z dôkazov doložených v konaní, a to poľný náčrt č. XX a náčrt o miestnom vyšetrovaní vyplýva, že k chybe došlo pri tvorbe základnej mapy Slovenskej republiky veľkej mierky, v rámci ktorej bolo vykonávané šetrenie, ktoré je v rozpore s verejnou listinou, na základe ktorej bolo zapísané vlastnícke právo na všetkých dotknutých účastníkov konania a nie iba na žalobcu ako navrhovateľa. Napriek tomu prvostupňový orgán návrh žalobcu na opravu chyby zamietol. Ďalej žalobca poukázal na rozhodnutie žalovaného č. Xo37/2015/Mr zo dňa 30. decembra 2015, ktorým bolo uvedené rozhodnutie prvostupňového orgánu zo dňa 21. septembra 2015 zrušené a vec bola vrátená prvostupňovému orgánu na nové prejednanie a rozhodnutie. Žalovaný prvostupňový orgán s poukazom na judikatúru Najvyššieho súdu Slovenskej republiky poučil, že je povinný zistený a ním spôsobený chybný údaj katastra opraviť v zmysle § 59 ods. 1 katastrálneho zákona nielen v prípade, ak je v rozpore s verejnou listinou či inou listinou, ale aj v prípade, ak je v rozpore s výsledkami prešetrovania zmien údajov katastra, či revízie údajov katastra. Podľa žalobcu sa týmto poučením prvostupňový orgán pri svojom následnom rozhodnutí č. OÚ-SK-KO1-X11/2015/Se/3 zo dňa 31. mája 2016 riadil, návrhu žalobcu na opravu chyby vyhovel a chybu opravil.

16. Žalobca namietal, že po odvolaní ostatných účastníkov správneho konania žalovaný napadnutým rozhodnutím bez akejkoľvek zmeny v skutkových a právnych okolnostiach rozhodnutie prvostupňového orgánu zmenil a návrh na opravu chyby zamietol, pričom pre svoje rozhodnutie použil odkazy na iné rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky a ich vzťah k rozhodnutiam najvyššieho súdu uvádzaným v predchádzajúcom svojom rozhodnutí nijako nezdôvodnil. Žalobca už v žalobe proti napadnutému rozhodnutiu žalovaného dôvodil, že základom sporu je posúdenie, či by oprava chyby v katastrálnom operáte bola zásahom do vlastníckeho práva niektorého z účastníkov správneho konania a či správny orgán správne aplikoval na tento konkrétny prípad judikatúru najvyššieho súdu, ktorá navyše nie je ustálená v otázke, kedy je oprava chyby v katastrálnom operáte zásahom do vlastníckeho práva. Zastával názor, že z dôkazov vykonaných správnym orgánom nevyplýva existencia sporu o vlastníctvo.

17. Podľa žalobcu sa krajský súd nesprávne stotožnil s názorom žalovaného vyjadrenom v napadnutom rozhodnutí. Mal za to, že z vykonaného dokazovania vyplynulo iba to, že správny orgán spôsobil zameneným zápisom parcel evidenčnú chybu. Žiadne skutočnosti ani dôkazy, ktoré by naznačovali chybu v pozemkovej knihe neboli v správnom konaní produkované. Preto v správnom konaní zistený skutkový stav nemožno považovať za dostatočný. Namietal, že krajský súd sa nijakým spôsobom nezaoberal žalobným dôvodom týkajúcim sa ustálenosti judikatúry najvyššieho súdu. Rovnako sa krajský súd podľa žalobcu nezaoberal základnou otázkou, a to, že chyba nevznikla na základe verejnej listiny, ale ide o evidenčnú chybu. Následné právne zmeny už iba potvrdzovali nezákonný stav, ktorý vznikol v dôsledku predmetnej chyby. V zmysle uvedeného žalobca nesúhlasil s právnym posúdením veci krajským súdom spočívajúcim v tom, že žalovaný dostatočne a v potrebnom rozsahu vyhodnotil skutkový stav. Nesúhlasil s právnym názorom krajského súdu, že v zmysle ustálenej judikatúry najvyššieho súdu by oprava chyby v katastrálnom operáte v tomto konkrétnom prípade bola zásahom do vlastníckeho práva účastníkov správneho konania.

18. Žalovaný sa ku kasačnej sťažnosti žalobcu nevyjadril. Pribratí účastníci v 1. a 2. rade vo vyjadrení ku kasačnej sťažnosti žalobcu súhlasili s napadnutým rozsudkom Krajského súdu v Prešove a s vysloveným právnym záverom sa stotožňovali.

19. Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd kasačný podľa § 21 písm. a/ SSP v spojení s § 438 ods. 2 SSP, po tom, čo zistil, že kasačná sťažnosť bola podaná riadne a včas (§ 443 SSP a § 444 SSP), oprávnenou osobou na podanie kasačnej sťažnosti (§ 442 SSP), smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému je kasačná sťažnosť prípustná (§ 439 SSP), kasačná sťažnosť má predpísané náležitosti (§ 445 ods. 1 SSP a § 57 SSP), preskúmal napadnuté rozhodnutie z dôvodov a v rozsahu uvedenom v podanej kasačnej sťažnosti podľa § 440 SSP, § 441 SSP a § 453 SSP a postupom podľa § 455 SSP bez nariadenia pojednávania dospel k záveru, že kasačná sťažnosť žalobcu nie je dôvodná.

20. Predmetom konania pred kasačným súdom je rozhodnutie o podanej kasačnej sťažnosti žalobcu proti rozsudku krajského súdu, ktorým krajský súd zamietol žalobu, ktorou sa žalobca domáhal preskúmania zákonnosti rozhodnutia žalovaného vo veci zamietnutia návrhu žalobcu na opravu chyby v katastrálnom operáte podľa § 59 ods. 3 katastrálneho zákona.

21. Podľa § 59 ods. 1 písm. a/ katastrálneho zákona (v znení účinnom do 30. septembra 2018) okresný úrad aj bez návrhu opraví údaje katastra, ak sú v rozpore s verejnou listinou alebo s inou listinou, alebo s výsledkami prešetrovania zmien údajov katastra, alebo s výsledkami revízie údajov katastra.

22. Podľa § 59 ods. 2 katastrálneho zákona (v znení účinnom do 30. septembra 2018) vlastníci a iné oprávnené osoby sú povinní pri oprave chýb v katastrálnom operáte poskytovať pravdivé a presné informácie a predkladať doklady na ich preukázanie; ak je to na opravu chýb v katastrálnom operáte nevyhnutné, sú povinní zúčastniť sa na tomto katastrálnom konaní.

23. Podľa § 59 ods. 3 katastrálneho zákona (v znení účinnom do 30. septembra 2018) ten, koho práv, záujmov chránených právom alebo povinnosťou sa údaje katastra týkajú, môže kedykoľvek požiadať o

odstránenie chýb v katastrálnom operáte. Okresný úrad je povinný vykonať opravu do 30 dní, v osobitne odôvodnených prípadoch do 90 dní od doručenia písomnej žiadosti o opravu chýb.

24. Podľa § 59 ods. 4 katastrálneho zákona (v znení účinnom do 30. septembra 2018) oprava chýb v katastrálnom operáte nemá vplyv na vznik, zmenu ani na zánik práv k nehnuteľnostiam; to neplatí, ak ide o opravu podľa § 59 ods. 1 písm. a/ a § 78 ods. 1.

25. Podľa § 59 ods. 5 katastrálneho zákona (v znení účinnom do 30. septembra 2018) na opravu chýb v katastrálnom operáte sa vzťahujú všeobecné predpisy o správnom konaní, ak sa oprava týka údajov uvedených v liste vlastníctva; to neplatí, ak ide o opravu výmery pozemku evidovaného v mape určeného operátu.

26. Podľa § 3 ods. 1 správneho poriadku správne orgány postupujú v konaní v súlade so zákonmi a inými právnymi predpismi. Sú povinné chrániť záujmy štátu a spoločnosti, práva a záujmy fyzických osôb a právnických osôb a dôsledne vyžadovať plnenie ich povinností.

27. Podľa § 3 ods. 5 správneho poriadku rozhodnutie správnych orgánov musí vychádzať zo spoľahlivo zisteného stavu veci. Správne orgány dbajú o to, aby v rozhodovaní o skutkovo zhodných alebo podobných prípadoch nevznikali neodôvodnené rozdiely.

28. Podľa § 46 správneho poriadku rozhodnutie musí byť v súlade so zákonmi a ostatnými právnymi predpismi, musí ho vydať orgán na to príslušný, musí vychádzať zo spoľahlivo zisteného stavu veci a musí obsahovať predpísané náležitosti.

29. Kasačný súd po oboznámení sa s obsahom administratívneho spisu konštatuje, že pre vyvodenie záveru žalovaného, ktorý prevzal aj krajský súd, o nemožnosti vykonania opravy chyby v katastrálnom operáte v prejednávanom prípade bol skutkový stav zistený dostatočne. Zo skutkového stavu zisteného správnymi orgánmi nepochybne vyplýva, že pozemkovoknižná parcela mpč. XX/X bola zapísaná v PKV č. XXX v k. ú. F. v prospech R. L. a jeho manželky R. rod. Š. v celosti č. denníka XX z roku 1953. Na základe druhej etapy podľa zápisu v PKV č. XXX v k. ú. F. boli v PVZ č. X/XX na novozaložený LV č. XXX k. ú. F. zapísané parcely evidencie nehnuteľností č. XXX/X a XXX/X v prospech R. L. a jeho manželky R., rod. Š. v celosti. Prečíslovanie parciel bolo vykonané PVZ č. XX/XX, kedy boli parcely EN č. XXX/X a XXX/X prečíslované na parc. EN č. XXX, XXX a XXX na LV č. XXX k. ú. F.. Pod PVZ X/XX bolo na základe dedičského rozhodnutia č. D 116/64 vlastnícke právo zapísané na U. Y., rod. L.Ž. a B. G., rod. L., každá v jednej polovici. Pod číslom zmeny X/XX bolo na základe dedičského rozhodnutia č. 6D639/2014 vlastnícke právo zapísané na E. G. a P. G. každý v 1/4, pod číslom zmeny XX/XX bolo na základe dedičského rozhodnutia č. 6D54/2014 vlastnícke právo zapísané na R. Z., rod. Y., U. M., rod. Y. a L. Y., každý v 1/6.

30. Pozemkovoknižná parcela mpč. XX/X bola zapísaná v PKV č. XXX k. ú. F. č. denníka XX z roku 1953 v prospech Z. L. a jeho manželky B., rod. O. v celosti. Pri zakladaní evidencie právnych vzťahov v roku 1978 bola pod PVZ č. X/XX pôvodná pozemkovoknižná parcela mpč. XX/X zidentifikovaná na parcely W.-M. Č. XXX/X a XXX/X. V súčasnosti po prečíslovaní parciel sú to parcely N.-M. XXX, XXX a XXX, ktoré boli zapísané na LV č. XXX v k. ú. F. v prospech Z. L. a manželky B., rod. O. v celosti. Pod PVZ XX/XX bolo na základe dedičského rozhodnutia č. D475/00 vlastnícke právo zapísané na U. L. (žalobcu).

31. V zmysle Poľného náčrtu č. 19 zo dňa 14. júna 1977 pozemkovoknižná parcela mpč. XX/X v skutočnosti pozostáva z parciel C-KN XXX, XXX a XXX a pozemkovoknižná parcela mpč. XX/X z parciel C-KN XXX, XXX a XXX. To znamená, že pôvodnej pozemkovoknižnej parcele mpč. XX/X nezodpovedajú parcely N.-M. XXX, XXX a XXX tak, ako sú zapísané na LV č. XXX na mene U. L. (žalobca) a pôvodnej pozemkovoknižnej parcele mpč. XX/X nezodpovedajú parcely N.-M. XXX, XXX a XXX tak, ako sú zapísané na LV č. XXX na mená E. G., P. G., R. Z. rod. Y., U. M. rod. Y. a L. Y. (t. j. ďalší účastníci správneho konania).

32. I keď je zrejmé, že prvotnými zápismi došlo k chybe v evidencii dotknutých nehnuteľností, vykonaním opravy podľa § 59 katastrálneho zákona by bolo zasiahnuté do vlastníckeho práva ostatných účastníkov správneho konania, ktorí podľa ich vyjadrení trvali na zachovaní vlastníckeho práva k pozemkom nadobudnutým na základe právoplatných dedičských rozhodnutí. Je nutné súhlasiť s názorom žalovaného, že vykonaním žalobcom navrhovanej opravy chyby v katastrálnom operáte by zapísané vlastnícke právo k predmetným nehnuteľnostiam nebolo v súlade s (inými) verejnými listinami, a to právoplatnými rozhodnutiami o dedičstve. Jednoznačne je preto nutné vyvodiť záver, že medzi účastníkmi konania ide o spor o určenie vlastníckeho práva, ktorý nie je možné vyriešiť v konaní o oprave chyby v katastrálnom operáte. Tento názor vychádza z ustálenej judikatúry Najvyššieho súdu Slovenskej republiky a je zároveň v súlade s princípom právnej istoty.

33. Najvyšší súd už v rozsudku sp. zn. 9Sžr/138/2013 zo dňa 25. novembra 2015 konštatoval, že rozhodovanie o tom, kto je vlastníkom nehnuteľnosti, zákon zveruje výlučne súdom. Spornosť údajov katastra v kontexte určenia vlastníckeho práva k predmetným nehnuteľnostiam (a to i v prípade, ak túto spornosť skutočne spôsobilo pochybenie katastrálneho úradu), už nie je možné odstrániť v konaní o oprave chyby katastrálneho operátu, keďže vo svojej podstate sa preklopilo do roviny sporu o určenie vlastníckeho práva, o ktorom žalovaný ako správny orgán v žiadnom prípade rozhodovať ani nemôže. Navyše, rozhodnutie vo veci opravy chyby v katastrálnom operáte nenahrádza a nemôže nahradiť rozsudok súdu vo veci určenia práva alebo právneho vzťahu k nehnuteľnosti, pretože oprava údajov obsahovo nemôže zodpovedať zmene či výmazu vlastníka.

34. Kasačný súd poukazuje aj na rozsudok sp. zn. 1Sžo 93/2009 zo dňa 5. novembra 2009, ktorý bol pod číslom 39 publikovaný v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu Slovenskej republiky a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky č. 4/2011 a podľa ktorého správa katastra nie je oprávnená vykonať opravu chyby v katastrálnom operáte na základe úsudku o nesprávnosti dedičského rozhodnutia ako verejnej listiny, ak by takýmto rozhodnutím zasiahla do vlastníctva ďalších vlastníkov. Účelom konania o oprave chýb v katastrálnom operáte nie je riešenie vlastníckeho sporu, riešenie ktorého patrí výlučne do občianskoprávneho konania.

35. Ak by v danej právnej veci správny orgán vykonal opravu chyby v katastrálnom operáte na základe vlastného úsudku o nesprávnosti dedičských rozhodnutí ako verejných listín, zasiahol by tým do vlastníctva ďalších účastníkov správneho konania, čo by bolo v rozpore s účelom opravy údajov katastra podľa ustanovenia § 59 ods. 1 katastrálneho zákona. Oprava údajov nemôže obsahovo zodpovedať výmazu iného vlastníka. Opravu chyby v katastrálnom operáte podľa § 59 katastrálneho zákona nemožno vykonať, ak medzi vydaním verejnej (alebo inej) listiny a žiadosťou o opravu operátu nastali už iné skutočnosti, resp. zapísané zmeny v operáte na základe neskorších listín, pretože vyhovením návrhu na opravu chyby v operáte by došlo k ásaahu do vlastníckeho práva vedľajších účastníkov, ktorí toto nadobudli v dobrej viere (rozsudok najvyššieho súdu sp. zn. 1Sžr/101/2011 zo dňa 17. januára 2012).

36. Za vadu napadnutého rozsudku krajského súdu najvyšší súd nepovažuje ani nevysporiadanie sa s námietkou žalobcu o ustálenosti judikatúry najvyššieho súdu, predovšetkým v kontexte judikatúry uvádzanej žalovaným v pôvodnom rozhodnutí zo dňa 30. decembra 2015. Aj keď sa krajský súd s touto námietkou žalobcu v odôvodnení napadnutého rozsudku nevysporiadal, v kontexte uvedeného to nemožno považovať za vadu, na základe ktorej by bolo možné konštatovať nezákonnosť napadnutého rozsudku spôsobujúcu ujmu na právach žalobcu. V tejto súvislosti je predovšetkým nutné dodať, že rozhodnutia najvyššieho súdu sp. zn. 1Sžr/110/2011 a 1Sžr/72/2011, na ktoré poukázal žalovaný vo svojom pôvodnom rozhodnutí, sa týkajú skutkovo a právne odlišných prípadov, ktoré nie je možné aplikovať na prípad žalobcu tak, ako si to žalobca nesprávne vykladá. Z obsahu odôvodnenia rozhodnutia žalovaného zo dňa 30. decembra 2015 vyplýva, že žalovaný uvedenými rozhodnutiami najvyššieho súdu poukazoval na vážnosť rozhodovania vo veci opravy chyby v katastrálnom operáte a dôsledného skutkového a právneho posúdenia danej veci. Navyše, ako bolo konštatované v rozsudku sp. zn. 1Sžr/110/2011 zo dňa 17. apríla 2012, v prípadoch, kedy správa katastra formou konania o

odstránení chýb v katastrálnom operáte rozhoduje o nároku na prinavrátenie vlastníckeho práva alebo vecného práva k cudzej veci, ktorý na inú osobu prešiel bez právneho dôvodu, musí okrem iného aj prihliadnuť na právne dôsledky vyplývajúce z princípu, že z bezprávia (krivdy) právo nevzniká „ex iniuria ius non oritur“. Týmto vysloveným názorom nie je vylúčený vyššie uvedený záver o nemožnosti opravy chyby v katastrálnom operáte v prejednávanej veci, nakoľko v danom prípade vlastnícke právo ďalších účastníkov správneho konania k sporným nehnuteľnostiam bolo zapísané na základe verejných listín (právoplatných rozhodnutí o dedičstve), t. j. na vznik vlastníckeho práva v čase zápisu existoval právny dôvod.

37. Najvyšší súd Slovenskej republiky konštatuje, že žalobca v kasačnej sťažnosti neuviedol také skutočnosti, ktoré by spochybňovali vecnú správnosť výroku rozsudku krajského súdu, ani také právne relevantné námietky, s ktorými by sa krajský súd v odôvodnení svojho rozhodnutia nebol dostatočne vysporiadal. Najvyšší súd tiež nezistil procesné vady, ktoré by samy o sebe boli dôvodom pre zrušenie rozhodnutia Krajského súdu v Prešove. Rozsudok krajského súdu sa dostatočne podrobne zaoberá skutkovými zisteniami správnych orgánov a námietkami žalobcu. Najvyšší súd preto kasačnú sťažnosť žalobcu podľa § 461 SSP ako nedôvodnú zamietol.

38. O nároku na náhradu trov kasačného konania rozhodol kasačný súd tak, že sťažovateľovi, ktorý nemal v konaní o kasačnej sťažnosti úspech, nárok na náhradu trov kasačného konania nepriznal (§ 467 ods. 1 v spojení s § 167 ods. 1 a contrario SSP). Žalovanému orgánu verejnej správy kasačný súd nárok na náhradu trov kasačného konania nepriznal, keďže to nemožno spravodlivo požadovať a v súvislosti s kasačným konaním žalovanému orgánu verejnej správy ani trovy nevznikli (§ 467 ods. 1 v spojení s § 168 SSP). Pribratým účastníkom kasačný súd nárok na náhradu trov kasačného konania nepriznal, nakoľko na to neboli splnené zákonné podmienky a kasačný súd nevzhladol ani existenciu dôvodov hodných osobitného zreteľa (§ 467 ods. 1 v spojení s § 169 SSP).

39. Senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky v danej veci rozhodol pomerom hlasov 3:0 (§ 139 ods. 4 v spojení s ust. § 463 SSP).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.